

Důchod není pro všechny automatický! Kdo bude bez důchodu?

zdroj www.nasepenize.cz

Někteří lidé se mylně domnívají, že když dosáhnou důchodového věku, tak automaticky dostanou důchod. Není tomu tak. Je zapotřebí splnit podmínku doby pojištění, která se rok od roku zvyšuje. Splnit potřebnou dobu pojištění nebude v budoucnu rozhodně snadné. Lidí bez důchodu bude přibývat.

Ještě v roce 2009 bylo nutné splnit podmínku 25 let pojištění, stejně jako v předchozích letech. Do doby pojištění se nepočítají pouze odpracované roky, ale i náhradní doba pojištění. Náhradní dobou pojištění je přitom např. studium při splnění zákonných podmínek, evidence na úřadu práce, vojenská služba nebo péče o dítě do 4 let.

Získat 25 let pojištění nebyl problém

Do roku 2010 neměla naprostá většina občanů problém se získáním 25 let pojištění. A drtivé většině občanů při dosažení důchodového věku vznikl nárok na starobní důchod. Proč?

- Do roku 1989 byla v podstatě povinná zaměstnanost.
- Do konce roku 1995 se doba v evidenci na úřadu práce započítávala v plném rozsahu, i když již nenáleželo hmotné zabezpečení ([podpora v nezaměstnanosti](#)).
- Doba studia před rokem 1996 se doba studia od skončení povinné školní docházky do 18 let započítává pro důchodové účely plně. Studium se hodnotí jako náhradní doba pojištění i šest let po dosažení 18 let.
- Do doby pojištění se započítává rovněž v plném rozsahu vojenská služba.

Muž narozený v roce 1947 měl důchodový věk 62 let, do řádného důchodu mohl tedy odejít v roce 2009. Stačilo mu získat dobu pojištění 25 let. Při započítání studia, vojenské služby, práce do roku 1989 a evidence na úřadu práce do roku 1995, neměl tento muž problém získat 25 let pojištění, i když byl od roku 1996 v evidenci úřadu práce a pobíral pouze sociální dávky. Vzhledem k nízké době pojištění a nižším výdělkům je pochopitelně jeho důchod nízký.

Získat 35 let pojištění nebude vůbec snadné

[Potřebná doba pojištění](#) pro získání nároku na starobní důchod se postupně zvyšuje. Každý rok o jeden rok. V roce 2013 je tedy potřeba získat 29 let pojištění, v roce 2014 již 30 let pojištění... Po roce 2018 je nutné získat již 35 let pojištění. Právě vysoká doba pojištění, kterou musí žadatelé o důchod (řádný starobní i předčasný důchod) splnit, bude důvodem, proč bude stoupat počet občanů, kterým nevznikne nárok na starobní důchod z důvodu nedostatečné doby pojištění.

Jak se snižují náhradní doby pojištění

Navíc v posledních letech došlo ke značnému omezení náhradních dob pojištění. Od roku 2010 se již do doby pojištění nezapočítává studium. Dnešní vysokoškoláci tak získají kratší dobu pojištění (což ovlivní i výši jejich důchodu). Od roku 1996 se doba v evidenci na úřadu práce započítává do doby pojištění v omezeném rozsahu. Do doby pojištění se tato doba počítá, pouze když občan pobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

- Jestliže občan nepobírá podporu v nezaměstnanosti, tak se evidence na úřadu práce započítává do doby pojištění maximálně v rozsahu tří let. Doba tří let se přitom zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod (starobní i předčasný). Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše jednoho roku.

Předčasný důchod? Doba pojištění je stejná

Vlivem prodloužení důchodového věku bude stoupat počet občanů, kteří budou chtít odejít do [předčasného důchodu](#). I při odchodu do předčasného důchodu je však nutné splnit stejnou dobu pojištění jako u řádného důchodu. Někteří občané tak nebudou moci odejít do předčasného důchodu, neboť jim bude např. chybět rok pojištění a tento rok budou muset ještě pracovat.